XXV юбилеен международен фестивал „Мартенски музикални дни“

ПОЕТИЧНО — ПЕСЕННАТА ВЕЧЕР

Юбилейното издание на тази упорито поддържана от организаторите на фестивала инициатива имаше два върха: поетичен и музикален. Без съмнение, център на вечерта стана авторският рецитал на големия наш поет н. д. и. к. Любомир Левчев, а музикалният връх дойде малко неочаквано от русенския добут на даровития млад пианист Йовчо Крушев.

Състояща се от две само стоятелни части (този път, доколкото бе възможно, съществуваше връзка между творческите индивидуалности на гостите), поетично-песенната вечер бе приета с голямо внимание и спонтанно изразена благодарност от страна на многобройната публика.

Първата част включваше двойния рецитал на пианиста Николай Евров и на Румяна Вълчева—Еврова, която от известно време се издвоява като активна концертна певица. Притежаваща различно оцветен в регистрите си, лек сопранов глас, тя се представи в една твърде обширна и разнообразна програма, започваща с бароковия италиански майстор Агостино Стефани (1654—1728) и стигаща до Александър Райчев. В изпълнения та си Румяна Вълчева—Еврова постигна различна сила на внушението, при едно сравнително вярно чувство за стилистиката на отделните, така трудни за всеки камерен певец автори: Моцарт, Брамс, Дебюси, Глинка и др. Неин акомпанятор беше съпругът ѝ Николай Евров. Трябва особено да се отбележи голямото му майсторство в тази нова за него роля. Впрочем, за съпровод, за обикновен акомпанимент тук едва ли може да се говори. Задълбоченото разбиране и тънкият усет към спецификата на изпълняваните композитори в повечето случаи му отредиха място то на водещ интерпретатор на песните.

Познат на нашата публика предимно като майстор на голямата форма, този път Евров ни изненада с избора си на някои неголеми популярни пиеси от типа на „Мечтание“ (Шуман), „Поема“ (Фибих), Четвърти прелюд (Шопен) и др. При соловите изпълнения — особено при тези от края на програмата му, а до голяма степен и при I част на Лунната соната (Бетховен), — отново се срещнахме с неговата висока художествена ерудиция, с богатата му и многостранна инструментална култура, оцветени от изостреното му чувствителност и разум но овладян темперамент.

За втори път на Международния фестивал „Мартенски музикални дни“ се представи поетът Любомир Левчев. В ретроспективния си авторски подбор, включващ стихотворения от първата му, издадена през 1957 г. книга „Звездите са мои“, до последната — „Бавен марш“ (1984), той повече живо, непосредствен диалог с публиката и спонтанно предизвикваше нейните продължителни аплодисменти.

В основата на неговите стихове стои идеята за революционното преобразуване на света и човека, напрегнатото изживяване на времето, засиленото чувство за стойността на днешния ни социалистически ден. Поетът схваща света като процес на оформяне и разглежда нашия съвременник и нашето време от позициите на промяната. Неговите най-завършени творби, част от които прозвучаха на рецитала, са построени преди всичко върху представата му за съвременната ни съзидателна действителност, както и за диалектическата противоречивост и изменяемост на света. Интересно е да се отбележи, че Левчев тръгва почти винаги от конкретното, дори от жизнената противоречивост на конкретното, за да изгради своите поетични образи. Чувството му за непрекъснато движение и раждане на света и на себе си, за постоянно изграждащите се, а не предварително изградени представи и стойности за човека, пронизан от времето, изпълва цялото му досегашно творчество, включително и стиховете, които прочете на вечерта.

С тази развълнувана поезия особено добре се свързаха вдъхновените изпълнения на Йовчо Крушев. През последните няколко сезона, заедно с вече известния на русенци Боян Воденичаров, той е втория ярко изявил се млад представител на българската клавирна школа. Особено убедителен в лириката, в подчертано поетичните произведения и епизоди от любимите си автори Рахманинов, Лист и Шопен, И. Крушев бе достатъчно добър и в композициите с по-драматичен характер. Той навлизаше в отделните пиеси твърде уверено и свободно, с предълно ясни художествени намерения, което явно допадна на възторжените му слушатели. Хубаво е, че лириката му е пречистена от първичната чувствителност на непосредствените преживявания, че е дълбоко поетична. И струва ми се, че тъкмо това бе в основата на неговия успех.

Огнян СТАМБОЛИЕВ